

DE ZEEVISCH IN DE WELDADIGHEIDSGESTICHTEN.

Door P. VAN DAMME,
Beheerder der Zeevaartinstellingen, secretaris van den Zeevaartkring,
te Brugge.

Door den heer K. De Zuttere, den uitstekenden onder-voorzitter van het Congres, werden wij verzocht een onderzoek in te stellen naar het verbruik van zeevisch in de weldadigheidsgestichten in België, met andere woorden, de gestichten ahangende van de Commissien van Openbaren onder-stand.

Wij hebben deze opdracht aanvaard, met de hoop te kunnen bijdragen tot de oplossing van een levensvraagstuk voor de visscherijnijverheid : de uitbreiding van het afzet-gebied, dank zij een meerder verbruik van zeevisch in ons land.

Wij hebben niet geaarzeld een omzendbrief te richten tot 425 bestuurders van weldadigheidsinrichtingen : zooals godshuizen, toevluchtshuizen, weezengestichten, gestichten voor doofstommen, krankzinnigengestichten, inrichtingen voor abnormalen. Wij hebben er nog de gevangenissen bijgevoegd.

In onzen omzendbrief worden de toestand uiteengezet, het vooropgezette doel nader toegelicht en wordt een antwoord gevraagd op de volgende vragen :

- 1° Het aantal verpleegden.
- 2° Is het vischverbruik ingericht in uw gesticht?
- 3° Zoo ja, hoe is het ingericht?
- 4° In het ontkennend geval, bestaat het feitelijk?
Zoo ja, in welke maat ?
Zoo neen, om welke redenen?
- 5° De verbruikte soorten aanduiden. Onderscheiden tusschen:
 - a) versehe zeevisch;
 - b) garnaal?
 - c) vischconserven.
- 6° Welke zijn voor elke soort de wijze en het centrum van bevoorradings?
- 7° Welke zijn daaromtrent, in elke soort, de hoeveelheden die jaarlijks verbruikt worden ?

8° Heeft de verse garnaal, gepeld aangekocht, de voorkeur in uw gesticht?

Waarom?

9° Tot welke bemerkingen en ingevingen geeft deze stof aanleiding van uwentwege?

Er bestaan 24 gevangenissen in België. De gevangenisbestuurders hebben ons zonder meer geantwoord dat het voedingsregiem in de gevangenissen voorgeschreven wordt door het Ministerie van Justitie en geen verbruik van visch voorziet. Wij weten nochtans dat gerookte haring er te eten gegeven wordt.

Eén enkele bestuurder heeft bij zij antwoord de volgende bedenking neergeschreven: « Het verbruik van visch is, om reden van practischen aard, niet wenschelijk in de gevangenissen ».

Wij ontvingen antwoord van 85 inrichtingen, met elk ten minste 40 verpleegden. De onthouding dergene die niet geantwoord hebben, mag veelal als ongunstig uitgelegd worden. De inrichtingen, die ons belangwekkend schijnen, zijn ten getalle van 175 op 400. De 85 ontvangen antwoorden zijn niet alle volledig.

Hier volgen enkele cijfers: 28 inrichtingen, met te samen 7,042 verpleegden, verbruiken per jaar 43,730 k. verse zeevisch, dit is gemiddeld 6 kilogram per persoon en per jaar. Over het algemeen, verbruiken de genoemde inrichtingen de verschillende vischsoorten.

17 op 85 laten zich de visch per abonnement uit Oostende toesturen; de andere bevoorraden zich ter plaats, om verscheidene redenen: gemak, beter keus of regel van het huis. Onder deze laatsten, zijn er 7 bestuurders die laten opmerken dat ze tot opgave van het abonnement met Oostende genoopt werden. Ten titel van inlichting volgen hier twee antwoorden: « Er werd vroeger een proef gedaan met abonnement, welke geen voldoening heeft gegeven, om reden van » de minderwaardige kwaliteit der zendingen en van de moeilijke verdeeling der porties. » — « Wij hebben verscheidene malen de proef gedaan visch rechtstreeks te » Oostende aan te koopen (prijs voor eerste kwaliteit). In » het begin goed gediend, maar na twee of drie maand, ont- » vangst van kleine visch en ook niet meer al te versch. »

Daarentegen, hebben verscheidene abonneenten slechts lof over voor de verzendingen per abonnement. Sommigen werpen

op dat de prijs van de visch te hoog is om een grooter verbruik toe te laten.

Het maximum wordt verbruikt in twee inrichtingen : 11 kg. per persoon en per jaar; het minimum wordt verbruikt in een gesticht met 250 personen : 20 kg. per jaar.

Het verbruik van garnalen is zoo goed als niet bestaande. De eenen werpen het uitdoen op, de anderen maken er een kwestie van prijs van; het overgroot getal maakt er geen gewag van.

Het verbruik van vischconserven is onbeduidend in deze 85 gestichten.

Wij meenen dat deze verscheidene gegevens aanleiding geven tot de volgende besluitselen.

Een groot aantal vragenlijsten bleven onbeantwoord : onverschilligheid ofwel begeerte om in de gewoonten geen verandering te brengen, dus feitelijk een ontkenning.

Het verbruik van zeevisch is over het algemeen onvolgende; het is zelfs heelemaal onbekend in sommige gestichten. De oorzaken zijn van verschillenden aard : de prijs van de visch, het gemis aan initiatief vanwege de kooplieden onzer kust, de onwetendheid van de bestuurders der weldadigheidsinrichtingen.

De te gebruiken middelen liggen voor de hand : de dienst voor propaganda moet met elk gesticht rechtstreeks in voeling komen, en het privaaf initiatief moet alles in het werk stellen om deze regelmatige en solvabele kliënteel te bereiken, en haar voldoening te schenken.

Het lijkt ook gepast zich in betrekking te stellen met het Ministerie van Justitie, ten einde de mogelijkheid te onderzoeken om het voedingsregiem der gevangenissen derwijze vast te stellen dat ook het verbruik van zeevisch er een plaats in vinde.

Wij stellen de lijst der betrokken gestichten en den bundel van ons enkwest ter beschikking van den propagandadienst en van de kooplieden die er wenschen inzage van te nemen.
